20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
މިނިވަން މުއައްސަސ ތަކުގެ ކޮ މިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން
23 އޮކްޓޫބަރު 2025
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އ އިމ ރ ތް (ކޮ މިޓީކުރ ކޮޓަރި)5
ފެށުނު ގަޑި: 9:30

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުގަ އްރިރު؛ މާފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ރިޟާ އާދަމް{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
السالم عليكم . ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގެ މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމުގައި
ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. މިއަދު ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި
ބޭފުޅުންނަކީ، ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ އިބްރާހީމް، ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް، ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ، ގުރައިދޫ ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަނާން މުޙައްމަދު ރަޝީދު، ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދު
އަދި ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން. މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމުގައި މި އޮތީ
މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސަކު
އައްޔަންކުރުމަށް އެ ފަރާތްތަކާ އިންޓަރވިއުކުރުން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އެހެންވީމާ، السالم عليكم އަލްފާޟިލް
މުޙައްމަދު ފަރުޞަތު، ހ. ޓޫހަރޓްސް، އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވައިލީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސަކު އައްޔަންކުރުމަށް މިއަދު މި ކުރެވޭ އިންޓަރވިއުއަށް.
ދެން ވަރަށް ފަހުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތައާރަފެއް ވެސް ލިބިފައި އޮތީ. އެހެންވީމާ، އިތުރު ތައާރަފަކަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ބޭނުމެއްނުވާނެ. ދެން މި ކޮޅުން މެންބަރުން ކުރައްވާ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވީމާ ރަނގަޅުވާނެ.
އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް
ޙުސައިނަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ރެގިއުލޭޝަންގެ ބިލު ތަންފީޒުކުރެވޭނެކަމުގެ ކިހާވަރެއްގެ ޔަގީންކަމެއްތޯއޭ އޮތީ؟
މުޙައްމަދު ފަރުޞަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އަޅުގަނޑަށް ދެން މި ފުރުޞަތުދެއްވައި
މި ކޮޅަށް އަޅުގަނޑު ގެންނެވީތީވެ. އަޅުގަނޑު މީގެ ކުރީގައި ވެސް އިންޓަރވިއު ވަރަށް ފަހުން ކޮށްފައި، ދެން ގިނަ
ފަހަރަށް އެއްކަހަލަ ވާހަކަތަކެއް ކަންނޭނގެ ދައްކަންޖެހެނީ. އޭރުގައި ދެންނެވިހެން ހަމަ ޑޮކްޓަރުން ބުނާހެން
1

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
އަޅުގަނޑަށް ބުނެވޭނީ. % 99.9، އެއީ ޑޮކްޓަރު ވެސް ހަންޑްރެޑެކޭ ނުއެއް ބުނާނެ. އެހެންވީމާ، އެ ބިލު
ބަލައިލާއިރުގައި ގާނޫނަކަށް ވެގެން އައިއިރުގައި އެ ހުރި ކަންތައްތަކަކީ އިދާރީ ގޮތުން ވެސް އަދި އެހެން ގޮތްގޮތަށް
ވެސް ކުރެވޭނެ ކަންތައްތައް. ދެން އަޅުގަނޑު އެ ދުވަހު ދެންނެވިހެން ބައެއް އިދާރާތަކުގެ އެހީތެރިކަން މީގައި
ބޭނުންވާނީ. ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުން ތިބޭ ކަމަށް ވަންޏާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ އެހީތެރިކަން
ބޭނުންވާނެ. ހަމަ އެގޮތަށް ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން ފައިސާޔާ ދެން އެހެން ކަންތައްތައް ކޮށްދޭނެ. ހަމަ އެއާއެއްކޮށް
މި ކޮމިޓީއާއި މަޖިލީހުގެ ވެސް އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ ހާލަތްތައް އަންނާނެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް މިއީ އެންމެ މީހަކު
ކުރަން ވާވަރުގެ ކަމެއް ނޫން. ހަމަ ހުރިހާ ބޭފުޅުން ގުޅިގެން ކުރެވޭނެވަރު ކަމެއް މިއީ.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މި ގާނޫނުގައި ހުރި މާއްދާތައް ރައްޔިތުންނާ ހަމަޔަށް އެންމެ ފުރިހަމަގޮތުގައި ތަންފީޒުކޮށް، ރައްޔިތުންނަށް،
މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވެގެން މި އުޅޭ މައްސަލަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށް ރަނގަޅަށް
އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެހެން. އެއީ ވަރަށް އެކްސްޕީރިއެންސް ބޭފުޅެއް. އެހެންވީމާ، މީޑިއާ ކައުންސިލުގެ މެންބަރުންނާ
ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ހުރި ނޭއްގާނީ ކަންތައްތައް ނައްތަ އިލެވި، ރަނގަޅު މީޑިއާއެއް މި ތަނުގައި
ގާއިމުކުރެވޭނެކަމުގެ، ރަނގަޅު މަޢުލޫމާތު ފެތުރުމުގައި އެ ރަނގަޅަށް ގެންދެވޭނެކަމުގެ ފުރިހަމަ ޔަގީންކަން އެބަ
؟
އޮތްތޯ
މުޙައްމަދު ފަރުޞަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވެސް ކުރީ ދުވަހު ވެސް ހަމަ ދެންނެވިން ކުރަން ޖެހިފައި އޮތް ކަމެއް މިއީ. މިހެން މި
ދަންނަވާ ސަބަބަކީ ދިވެހިންނަކީ އޭރުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު ދެންނެވިހެން ގޯސް ބައެއް ނޫނޭ. އެކަމަކު މި އުޅެނީ
ގޯސް އާދަތަކެއް އައިސްގެންނޭ. ދެން އެކި ގޮތްގޮތަށް އަންނާނެ. އެ އެބަޖެހޭ މިހާރު މިހިސާބުން ފެށިގެން ވެސް
ބަދަލެއް ގެންނަން ހަމަ ސްކޫލް ކުދިންނާ ހިސާބުން ފެށިގެން. އެހެންވީމާ، ތި ވިދާޅުވިހެން މެންބަރުން އެއީ އެއް
ބައެއްގެ، އެއްގޮތަކަށް އެއް އަމާޒަކަށް ދަތުރުކުރަންޖެހޭ ބަޔަކަށް އެބަ ވާންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އިއްޔެގައި ވެސް
އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ފުރަތަމަ އޮފީހަށް ނިކުތް ދުވަހު ވެސް، އެންމެ ދުވަހެއް އަދި އަޅުގަނޑު އޮފީހަށް ނިކުތީ.
ހަމަ ފުރަތަމަ ދުވަހު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔައިން. ނިންމުން ވެސް ނިންމިން. އެއީ
ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ގުޅިގެން ސެކްރެޓަރީ ޖެނެރަލް ނެގުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގެ ގޮތުން
2

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
މިހާރު އިޢުލާނު ވެސް ކޮށްފައި އޮންނާނީ އިއްޔެގައި ސެކްރެޓަރީ ޖެނެރަލް ނެގުމުގެ ބައި ހަމަ އެއީ. ވަރަށް
ބަރުލާފައި މިކޮޅުން، އަދި ގާނޫނު އޮންނަ ގޮތުން ވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ދޭންޖެހޭ ސިފަތަކަކާއި އޭގެއިތުރަށް
ހުންނަން ޖެހޭ ކަންތައްތަކާ ކުރަންޖެހޭ. އެ ބައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމައިލާފައި ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވައިގެން
ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ވެސް މިހާރު އިޢުލާނު ވެސް ކޮށްފައި އޮންނާނީ. އެހެންވީމާ، ޕޮއިންޓަކީ ފުރަތަމަ
ދުވަހު ވެސް ވަރަށް ބައިވަރު ކަންތައްތަކެއް ކުރެވިއްޖެއޭ. އަދި އިތުރަށް ކުރަންހުރި ކަންތައްތައް ވެސް އެބަހުރި.
އަދި ޓެކްނިކަލީ އެ ބޭފުޅުން ފޮނުވާފައި އެ ހުރި މަގާމުތަކެއްގެ ކަންތައްތައް ވެސް އުޅޭ. މުސާރައަށް އެބަ ބަދަލު
އާދޭ. ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުން އެތާ ވެސް ތިބެނީ. އެހެންވީމާ، އެ ވެސް ފޮނުވާފައި އެބަ އޮތް.
އަޅުގަނޑުމެން އަލަށް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ އޭރިއާ އައީމަ އެއީ ކުރިން އެ ބޭފުޅުންނަށް ބެލިފައި އޮތް އޭރިއާއަކަށް
ނުވާތީ. އެހެންވީމާ، މޯސްޓް ޕްރޮބަބްލީ މިއަދު އެ ބައި ނިމިގެންދާނެ. އެހެންވީމާ، ދެން އިތުރަށް މި އޮންނަނީ
ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭވަރު ކަމެއް. ގުޅިގެނޭ މާނަކުރަނީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ މީޑިއާތަކާ ވެސް ގުޅިގެން އެބަ
ކުރަންޖެހޭ. މިހާރު މަޢުލޫމާތު ފަތުރާއިރުގައި އެ ބޭފުޅުންނާ ނުގުޅިއެއް ވެސް ނުކުރެވޭނެ. އަދި އިތުރަށް އޮފީހުން
ވެސް ކުރެވޭނެ ކަންތައްތައް. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އެކަން ކުރެވޭނެ ހަމަ. އެކަން ކުރެވޭނީ ވަކި ގޮތަކަށް ތާވަލެއް
ބަހައިލައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިޔައީމަ. އޯވަރނައިޓްގައި އިޓް މޭ ނޮޓް ހެޕަން. ބަޓް އިޓް ވިލް ހެޕަން.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ނިމުނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފަށް.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ މުޙައްމަދާ ކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ ސުވާލެއް. ދެން މިއަދުގެ މި
އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުމުގައި މައިގަނޑުކަމެއް ގޮތުގައި މި އޮތީ މި ކޮމިޝަނަށް ރައީސަކު ކަނޑައެޅުމުގެ
ކަންކަން. ކިހާވަރެއްގެ އުއްމީދެއްކުރަންތޯ މި ކޮމިޝަނުގެ ރައީސްކަމާ މެދުގައި. ދެން އެއާއެކުގައި މިސާލެއް ގޮތުން
އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި އިންޓަރވިއުއަށް ފަހުގައި އެ ފުރުޞަތު ލިބިއްޖެއްޔާމު މި ކޮމިޓީއަށް ކިހާވަރެއްގެ
3

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ޔަގީންކަމެއް ދީފާނަންތޯ މިއަދު މި ޢަމަލުކުރަން ފަށާ މި ގާނޫނު ކޮމިޝަން މެދުވެރިކޮށް ރައްޔިތުން
ހިތްހަމަޖެހޭވަރަށް މިކަން ކުރެވިދާނެތޯ ބެލެންސްކޮށް.
މުޙައްމަދު ފަރުޞަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ތަފާތު ސުވާލެއް ތި ކުރެއްވީ. އަޅުގަނޑު އަބަދު ވެސް ހަމަ ހުރިހާއިރެއްގައި ވެސް ބުނަމުންދާ ވާހަކައެއް،
ކުރާ މަސައްކަތް ކުރަމުންދާ ގޮތުގެ ވާހަކަ ދަންނަވާނީ. އެންމެ ފުރަތަމަ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ކުރިމަތިލި
އިރު ވެސް އިންޓަރވިއުއަށް އައިސް ހަމަ އަޅުގަނޑު އެންމެ މަތީ މަގާމަށް އިންޓަރވިއު ވެސް ކުރީ. ވާހަކަ ވެސް
ދައްކަނީ؛ އެ ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، ކުރިމަތިލާންޖެހޭނީ ކުރިމަތިލާ އިރު އަބަދު ވެސް އެ ހުންގާނު ހިފަހައްޓާ
ހިސާބުން. ދެން އެ ދެއްވާނީ މާރްތަސްކަލާނގެ. ވެރިކަމަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްވާ އެއްޗެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު
ބަލަނީ. ދެން މިހާރު ތި ބޭފުޅުންނަށް އެބަ އޮތް މިސާލަކަށް ބުނާ ނަމަ މިގޮތަށް އިންޓަރވިއުކުރައްވައިގެން
މާކްސްދެއްވުން. އެއީ ތި ބޭފުޅުންގެ ސްޓޭޖު. ހަމަ މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުގައި އެބަ އޮތް މިސާލަކަށް ވޯޓުލައިގެން ކުރަން.
އެހެންވީމާ، އެކިއެކި ބައިބައި މީގައި އޮންނާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް އޮންނާނެ ކަމަކީ އަޅުގަނޑުގެ ޕަރފޯމަންސް
ދެއްކުން އެ އޮންނަ ހުރިހާ ސްޓޭޖެއްގައި. އެހެންވީމާ އެންމެ ފުރަތަމަ ވެސް އަޅުގަނޑު ކުރިމަތިލަނީ ހަމަ އެ އޮންނަ
އެންމެ މަތިން. އެކަމަކު ކަންދިމާކުރާ ގޮތުން ތިރިން ލިބިއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ އެ ގޮތަކަށް މަސައްކަތްކުރާނަން.
މިސާލަކަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގައި މަސައްކަތްކުރިއިރުގައި އެންމެ ހަމަ ވަރުގަދަކޮށް އިންޓަރވިއު
ގޮސްފައި އޮންނާނީ ގައިމުވެސް އޭރު ގައި. ދެން އޭރުގައި މާކްސެއް ނޫން ދެނީ. އެހެން ގޮތްގޮތަށް ވޯޓުލައިގެން
އަންނަނީ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު އެ ތަނަށް ގޮސްފައި ހަމަ ރައީސާ އެއްކޮށް ވަރަށް މަސައްކަތްކުރިން. މިހާރު ވެސް
ހަމަ ވަޑައިގެން އަހައިލެއްވިޔަސް އެނގޭނެ އެއްވެސް ނިންމުމެއް ނީންނާނެ އަޅުގަނޑު ނުކިޔާ ނިންމުމެއް ގައިމު
ވެސް އަޅުގަނޑު ހުރެއްޖެ ހާލަތެއްގައި ވެއްޖެއްޔާ. އަޅުގަނޑު ކިޔުމަށްފަހުގައި ސެކްރެޓޭރިއޭ ޓް ކުރިން އެ ބަޓަންއަށް
ވެސް ފިއްތުވާނީ. އެވަރު އަޅުގަނޑަށް ޔަގީން. ކޮންމެ ދުވަހަކު ވެސް، ނޮޓް އީވަން ވަން ޑޭ. އެހެންވީމާ، މިހާރު
ވެސް ހަމަ ފަޚުރުވެރިކަމާ އެކު ބުނަން އަޅުގަނޑު ގޮސްފި ކަމަށް ވަންޏާ އެ ތަނުގައި އެ ކުރާ މަސައްކަތްކުރާނަން.
ދެން ދެވަނައަށް ތި ކުރެއްވި ސުވާލުގައި މިހާރު ވަރަށް ބޮޑު ގާނޫނެއް މި އޮތީ. ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތަކެއް ކުރަން
އެބަހުރި. އޭ ގެތެރެއިން މިހާރު ކުރަން ހުރި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ކަންތައް މިހާރު އޮތީ ވެފައި. ދެން
އިޢުލާނެއް ކޮށްގެންތާ މީހަކު ވެސް އަންނާނީ. ހަމަ އެގޮތަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރެވޭގޮތުގައި ވެއްޖެއްޔާ ހުރިހާ
އެންމެން ގުޅިގެން މަސައްކަތްކޮށްފި ކަމަށް ވަންޏާ ތަންފީޒުކުރެވޭނެ. ދެން ތަންފީޒުކުރެވޭ ސްޕީޑް ބާރުކޮށް
4

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ގެންދިޔުން މީގައި ބުއްދިވެރިކަމަކީ. ހަމަ މިއާއެއްކޮށް އެބަ އާދޭ މި ގާނޫނުގެ މިސާލަކަށް 47 ވަނަ މާއް؛ މީގެ
ކުރީގެ ވެސް 47/78 ވަނީ އުވަ އިލެވިފައި. އެއީ މެންޑޭޓެއް. އެ މެންޑޭޓާ އެކު އަންނަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ވެސް
އެބަޖެހޭ އަދި އަންނަން މިކޮޅަށް. އެއީ ބަޔަކާ އަދި ފައިލުތަކަކާ. ހުސްއެކަނި ފައިލުތައް އަޔަކަސް ނުވާނެ.
އެހެންވީމާ، އަދި އެ ވެސް ވާންވީ ކަމެއް. ޙަޤީޤަތުގައި ބުނާ ކަމަށް ވަންޏާ ގާނޫނުގައި އޮންނަނީ ސިވިލް ސަރވިސް
ކޮމިޝަނުގެ ދަށުން އެ ބައިބައި އަންނަން. ހަމަ އެއާއެއްކޮށް އޭގައި ބުނެފައި އެބައޮވޭ ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަން
މީހުން ބަދަލުވެގެން ދަނީއޭ. މީޑިއާ ކައުންސިލް ބަދަލުވެގެންނޭ. އެކަމަކު 47 /78 އެބަ އުވައިލާ. އޭގެ މާނައަކީ އޭގެ
މެންޑޭޓު އެބަޖެހޭތާ މިކޮޅަށް އަންނަން. މެންޑޭޓާ އެއްކޮށް އެ މަސައްކަތްކުރާ ކުދިންނާއި ފައިސާއާ އެ ހުރިހާ
އެއްޗެހިތައް ވެސް އެބަ އަންނަންޖެހޭ. އޭގައި ލިޔާކަށް ނުޖެހޭ. ބިކޯޒް އިޓްސް އޯލްރެޑީ ސިވިލް ސަރވިސް. ހަމަ
މީގެކުރިން ވެސް ސިވިލް ސަރވިސުން ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތަށް ޢަމަލުކުރާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި ބަލަނީ.
އޯވަރނައިޓުގައި ކުއްލިއަކަށް އާ ކަމެއް ނޫންކަން އަޅުގަނޑު ކުރަން ޖެހޭނީކީ. އެ މިކޮޅަށް ލިބޭނެ ކަމަށް
އަޅުގަނޑުގެ އުއްމީދަކީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބަ އޮތްތޯ އަޅުގަނޑުމެން މި ޕެނައްލުން އެއްވެސް ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟
މުޙައްމަދު ފަރުޞަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ސާފުކޮށްލާނެ ކަމެއް ނެތް. ތޭންކިއު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައުގުވެރިކަން ބަހައްޓަވައިގެން ވަޑައިގެންދެއްވީތީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) السالم
عليكم . ޞަފާ ޝަފީޤު، ބިއްލޫރިވިލާ / ދ. މީދޫ ދެއްތޯ؟ ދާދިފަހުން އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަރވިއުކޮށް ނިމުނީމަ ދެން
އިތުރު ތައާރަފަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ނުދާނަން. އެހެންވީމާ، މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. ފުރަތަމަ
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިނަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
5

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. މަރުޙަބާ އިނގޭތޯ. މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ރެގިއުލޭޝަންގެ ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެކަމުގެ ކިހާވަރެއްގެ ޔަގީންކަމެއް އެބަ އޮތްތޯ؟
ޞަފާ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
بسم هلا ال رّحمن ال رّحيم. السالم عليكم . އެންމެ ފުރަތަމަ ވެސް އިނގޭތޯ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުދަންނަވަން
އަޅުގަނޑަށް އިތުބާރުކޮށް މި މަގާމު އަޅުގަނޑަށް ދެއްވި ކަމަށް ޓަކައި ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު
ކުޑަކޮށެއް މިކަމެއް ނުނަގަން. ތެންކްޔޫ އިނގޭތޯ. ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ. ކުރިން ދުވަހު ވެސް ހަމަ
އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލިފަދައިން ހަމަ 100% ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެވަނަ ސުވާލަކީ މި ގާނޫނު ތަންފީޒީ މަރުޙަލާގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތަކީ ކޮބައިތޯ؟
ޞަފާ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ދެން ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަން އަޅުގަނޑުމެން މި އޮތީ ދެއްތޯ؟ މިސާލަކަށް ގަވާއިދުތައް ހެދުން
އެބަ އޮތް. އުސޫލުތައް ހެދުން އެބަ އޮތް. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި މީޑިއާތަކާ ވެސް ވާހަކަދައްކައިގެން ގުޅިގެން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން ކުރެވިދާނެ. ދެން މިއަށް ވަރަށް، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސްވަރެއްގެ ރިސަރޗެއް
ހަދައިލަން ޖެހޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުންނަކީ ވެސް
ވަރަށް ގާބިލު މެންބަރުން މިހާރު ވެސް މި ތިއްބެވީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނާއި ތި ބޭފުޅުންނާ ވެސް
އެއްކޮށް މިކަން ވާނީ. ދެން ހަމަ އެހެންމެ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަޖެޓު ވެސް ނީޑްވާނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު
ސިވިލް ސަރވަންޓްސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ތިބީ، ދެއްތޯ؟ އެހެންވީމާ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ އެހީތެރިކަން
ވެސް ބޭނުންވާނެ. އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ޔަގީނުން ވެސް އިނގޭތޯ މިކަން ކުރެވޭނެ.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ނިމުނީ.
6

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެ އް އަރުވަން.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ހަމަ މަރުޙަބާ އިނގޭތޯ ދެން ހަމަ. އަޅުގަނޑު މި ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވަލަކީ ދެންމެ ހަމަ އިބްރާހީމް
ފާހަގަކުރިގޮތަށް މީގައި ރައްޔިތުންގެ އެބަ އޮތް ވަރަށް ބޮޑު އު އްމީދުތަކެއް ތި ބޭފުޅުންނާ ގުޅިފައި އިނގޭތޯ.
އެހެންވީމާ، މީޑިއާގެ ދާއިރާގައި، ޚާއްސަކޮށް ރާއްޖޭގެ ސިޓިންގރޫމުތަކުގައި ފެމިލީތަކަށް ޓީވީއާ އެއްޗެހި ބަލައިލާ
ނޫސްކަރުދާސްގަނޑު އެއްޗެހި ކިޔައިލެވޭ ފެންވަރަށް އެކަން ރެގިއުލޭޓު ކުރުމާ މެދު ކިހާވަރެއްގެ ޔަގީންކަމެއް އޮތްތޯ
ހަމަ އަޅުގަނޑު އަހައިލަން ބޭނުންވަނީ.
ޞަފާ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މައިންބަފައިންގެ ވެސް ހައިސިއްޔަތުންހެން ވާހަކަ މި
ދެއްކެނީ ދެއްތޯ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮންސަރން އަންނަނީ އެގޮތަށް އެންމެ ފުރަތަމަ. އަޅުގަނޑުގެ ވެސް ކޮންސަރން
އިނދޭ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އަސްލު ރަނގަޅަށް ރެގިއުލޭޓްކުރެވިއްޖެއްޔާ މިކަން ވާނެ އިނގޭތޯ.
ފޮރ ދެޓް ވީ ނީޑް އިކުއިޕްމަންޓްސް އޯލްސޯ. އަޅުގަނޑު ކުރީގައި މިތާ ހަމަ ފާހަގަކޮށްލިފަދައިން އަޅުގަނޑުމެން
ބޭނުންވޭ މޮނިޓަރިންގ ސިސްޓަމެއް، އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވޭ ޓްރެއިންޑް ޕީޕަލް. އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވޭ މީޑިއާއަށް
ތަމްރީނުތައް ދޭން ވެސް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، މިހާރު މި ވަގުތަށް ބަލާ އިރު އަޅުގަނޑުމެންގެ މީޑިއާގައި
މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުންނަކީ އެންމެ ރަނގަޅަށް، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ބޭނުންވާ ވަރަށް ޢިލްމު އުނގެނިގެން
މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުންނެއް ނޫން. އެ ބޭފުޅުން އެކްރެޑިޓުކުރެވޭނެ އުސޫލެއް އަޅުގަނޑުމެން ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ކޮމިޝަނުން އިންނާނީ ގެޒެޓުކުރެވިފައި. މިހާރު ވެސް އޭތި ހަމަ ފަންކްޝަންކުރެވޭނެ ދެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ކަހަލަ
ކަންތައްތައް ހަރުދަނާކުރެއްވިއްޖެ ކަމުގައި ވާނަމަ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިކަން ކުރެވޭނެ. ދެން ހަމަ
އެހެންމެ ގޯސްކުރެވުނީމަ އެއަށް ފިޔަވަޅުއެޅުން ވެސް އޮވޭ. ދީނުގައި ވެސް އޮންނަ ކަމެއް އެއީ ދެއްތޯ؟ އެހެންވީމާ،
އެކަން ވެސް ކުރަން ޖެހޭނެ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ހަމަހަމަ އުސޫލަކުން މިކަން ގެންދެވިއްޖެ ކަމުގައި ވާނަމަ
އެއްވެސް ވަރެއްގެ ދައްޗެއް މި ކަމުގައި ނޯންނާނެ އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް ޓައިމް ނަގާނެ. އެއީ ކަލްޗަރއެއް މި
އޮތީ ހެދިފައި ދެއްތޯ؟ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އިން ދަ ޕާސްޓް ފިއު އިޔަރސް މިކަން ވަރަށް ބޮޑަށް ޗޭންޖުވެގެން
7

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ގޮސްފައި. މުޅި ޤައުމު މި އޮތީ، އަސްލު މުޅި މުޖުތަމަޢު ހަލާކުވެފައި މި އޮތީ އިނގޭތޯ ހަމަ. އެހެންވީމާ، އެކަން
ރަނގަޅުކުރުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން އެކުގައި އުޅެގެން މަސައްކަތްކުރެވޭނީ. މީޑިއާއަކީ ގޭޓްކީޕަރސް.
އަޅުގަނޑުމެންގެ މުޖުތަމަޢުގެ ކަންތައްތަކާ މެދު ދެކޭ ގޮތާއި ، މީހުންނާ މެދު ދެކޭ ގޮތް ވެސް އެބަ ބަދަލުކޮށްލާ.
އެހެންވީމާ، މި ކަމަށް ހުރިހާ އެންމެންގެ އެއްބާރުލުން ބޭނުންވާނެ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބަ އޮތްތޯ އެއްވެސް ކަމެއް ޕެނަލުން ސާފުކޮށްލަން؟
ޞަފާ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު އަނެއްހެން ކޮންމެހެން ސާފުކޮށްލާކަށް ބޭނުމެއް ނޫން އެއްވެސް ކަމެއް އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ
ތި ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ކޮންމެ ނިންމުމެއް ވެސް ނިންމާނީ އެންމެ ރަނގަޅަށް، ވަރަށް ގިނަ
ކަންތައްތަކަށް ވިސްނަވާފައި. އެހެންވީމާ، އެއަށް އަޅުގަނޑުމެން އިޙުތިރާމުކުރާނަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައުގުވެރިކަން ބަހައްޓަވައިގެން ވަޑައިގެންދެއްވީތީ.
ޞަފާ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ތެންކްޔޫ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
السالم عليكم . ޢަބްދުލްޢަޒީޒް އިބްރާހީމް ދެއްތޯ، މޫނިމާގެ / ށ. ފޭދޫ. ޢަބްދުލްޢަޒީޒަށް އަޅުގަނޑުމެން މި
ދަންނަވައިލީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ ކޮމިޝަނުގެ
8

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ރައީސަކު އައްޔަންކުރުމަށް މި ބޭއްވޭ އިންޓަރވިއުއަށް. ދެން މެންބަރުން ސުވާލުކުރަމުން ގެންދާނެ އިނގޭތޯ.
އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ސުވާލު އަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިނަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މަރުޙަބާ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ރެގިއުލޭޝަންގެ ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެކަމުގެ ކިހާވަރެއްގެ ޔަގީންކަމެއްތޯއޭ އޮތީ؟
ޢަބްދުލްޢަޒީޒް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
السالم عليكم . އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ހަމަ މިހާރު އަލަށް މި އުފެދުނު ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަމަ މީތި
ތަންފީޒުކުރުމާއި ރެގި އުލޭޓުކުރުމުގެ ކަންކަން ވަރަށް ރަނގަޅަށް ކުރެވޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ. އެއީ މި
ވަގުތު ކޮމިޝަނަށް ހޮވިފައި އެބަ ތިއްބެވި ހަމަ ކުރިން މި ކަމުގައި އުޅުއްވި ވަރަށް އެކްސްޕީރިއަންސްޑް ގާބިލު
ބޭފުޅުން. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުން ވެސް މީގެ ތިއްބެވުމާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ވަރަށް ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް
މީތި ވަރަށް ރަނގަޅަށް ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެވަނަ ސުވާލަކީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ މީޑިއާތަކުގައި ހުރި މައްސަލަތައް. ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވަނީ
ކޮންކޮން ކަމެއްކަން. ކޮން، ތެދު ޚަބަރު ގެނެސްދިނުމަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މުޖުތަމަޢަށް ބޭނުންވެފައި އޮތް ކަމެއްކަން.
އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސްކަން ލިބިއްޖެ ނަމަ، ގާނޫނު
ތަންފީޒުކޮށް އެ މަރުޙަލާގައި ކަންކަން ކުރައްވާނީ ކިހިނެއްތޯއޭ ؟
ޢަބްދުލްޢަޒީޒް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރަން އަޅުގަނޑުމެން އެބަހުރި މިހާރު ގަވާއިދުތަކަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްޗެހި ހަދަން ޖެހިފައި.
އަޅުގަނޑުމެން މި ތަނަށް މި އައީ އާ ގާނޫނެއްގެ ދަށުން ރެގިއުލޭޓު ކުރުމަށް ޓަކައި މީޑި އާ އާއި، ބްރޯޑްކާސްޓަރުންނާއި
ރީބްރޯޑްކާސްޓަރުންނާ. އެހެންވީމާ، އެ އުސޫލުތައް ރަނގަޅަށް ހެދި، ދެން އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ އިދާރާތަކުން
9

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
އެހީތެރިކަން ބަރާބަރަށް ލިބޭ ކަމުގައި ވާނަމަ، އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ ހަމަ ރެގިއުލޭޓުކުރެވޭނެ ކަމަށް ވަރަށް
ރަނގަޅަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ނިމުނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފަށް.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. މަރުޙަބާ ޢަބްދުލްޢަޒީޒް. ޢަބްދުލްޢަޒީޒް، މީގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ކޮށްލަން ބޭނުންވާ
ސުވާލަކީ ދެން މި ކޮމިޓީން ތި ބޭފުޅުންނާ މެދުގައި ވަރަށް ބޮޑެތި އުއްމީދުތަކެއްކުރާނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ތި
ބޭފުޅުންގެ ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭ ކޮމިޓީ ކަމަށްވާ އަދި ރެގި އުލޭޓްކޮށްދޭން އޮތް ބަޔަކަށްވާތީ ، ރައްޔިތުންގެ ވެސް ވަރަށް
ބޮޑެތި އު އްމީދުތަކެއް ތި ބޭފުޅުންނާ މެދުގައި އޮންނާނެ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ ދެން މިހާބޮޑު އު އްމީދުތަކަކާ ގުޅިފައި
އޮތް ކަމެއްގައި އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި މި އު އްމީދުކުރާ ނޫނީ މި ގާނޫނުގައި މި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން
ތަންފީޒުކުރުމުގައި އެއްވެސް ކަމަކަށް އުޒުރުވެރިވާ ހާލަތުގައި އަމިއްލައަށް އިސްތިއުފާދީފައި ދާނަންތޯއޭ؟
ޢަބްދުލްޢަޒީޒް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ތެދަށް ، އުޒުރުވެރިވާ ކަހަލަ ހާލަތެއް މެދުވެރިވެދާނެ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލެއްނުކުރަން ފުރަތަމަ
ކަމަކަށް. އެއީ ގާނޫނުގައި ވަރަށް ރަނގަޅަށް ބަޔާންކުރެވިފައި އެބަ އޮތް އުސޫލުތަކާއި ގާނޫނީގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން
ކޮމިޝަނުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާއި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް. އެހެންވީމާ، އެއަށް ރަނގަޅު އުސޫލުތަކެއް ހެދިގެން
ކުރިއަށްދާ ނަމަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މީގައި އުޒުރުވެރިވާންޖެހޭ ސަބަބެއް ނޯންނާނެހެން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެންގެ އިންޓަރވިއު ޕެނަލުން އެބަ އޮތްތޯ އެއްވެސް ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟
10

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ޢަބްދުލްޢަޒީޒް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން، އިތުރު ކަމެއް ސާފުކޮށްލާކަށް ނެތް އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނެތް ދެއްތޯ. އާދެ، ކީކޭތޯ؟ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައުގުވެރިކަން ބަހައްޓަވައިގެން ވަޑައިގެންދެއްވީތީ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) السالم عليكم . އަލްފާޟިލާ ޒަމްޢަތު އަޙްމަދު ވަޙީދު، މަލަ / ގދ. ތިނަދޫ ދެއްތޯ؟ ޒަމްޢަތަށް
މި ދަންނަވައިލީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ ކޮމިޝަނުގެ
ރައީސަކު އައްޔަންކުރުމަށް އެ ފަރާތްތަކާ މިހާރު މި ކުރެވެމުންދާ އިންޓަރވިއު ގައި އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު އެންމެ
ފުރަތަމަ ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިނަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. މަރުޙަބާ ޒަމްޢަތު އަޙްމަދު ވަޙީދު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ
އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ރެގި އުލޭޝަންގެ ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމުގެ ކިހާވަރެއްގެ ޔަގީން ކަމެއްތޯއޭ އޮތީ؟
ޒަމްޢަތު އަޙްމަދު ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑަށް މި ފުރުޞަތު ދެއްވީތީ. ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމުގެ ޔަގީންކަން އޮތީމަ ކަމަށް
އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ އަޅުގަނޑު މި މަގާމަށް ކުރިމަތިލާނީ ވެސް. އެހެންވީމާ، އެ ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ ގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ނިމުނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދު.
11

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. މަރުޙަބާ ޒަމްޢަތު. އަޅުގަނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ ، މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ
އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސަކު ހޮވުމަށް ޓަކައި މި ބާއްވާ އިންޓަރ ވިއު މިއީ. ދެން މި ކޮމިޝަނަށް
ކުރިމަތިލައްވާފައި އެބަ އޮތް 7 ބޭފުޅުން. އެކިއެކި ދާއިރާތަކަށް ނިސްބަތްވާ ބޭފުޅުން މި ތިއްބެވީ. އެހެންވީމާ، އަދި
މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތައް ކުރައްވަން ޖެހިވަޑައިގަންނަވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު
ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، މި ހުރިހާ މީހުންނާ ގުޅިގެން މަސައްކަތް ކުރެއްވުމުގައި ގެންގު ޅުއް ވާނީ ކޮންކަހަލަ
އުސޫލުތަކެއްތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.
ޒަމްޢަތު އަޙްމަދު ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. މަސައްކަތްތައް ، ބަޔަކާ އެކީގައި މަސައްކަތް ކުރާއިރުގައި ފުރަތަމަ އޮންނަންޖެހޭނެ ރަނގަޅު
މެންޑޭޓެއް، ރަނގަޅު ޕްލޭނެއް. އެ ޕްލޭނެއްގެ ދަށުން އަސްލުގައި މަސައްކަތް ކުރެވޭނީ. އެއާއެކީގައި އަޅުގަނޑުމެން
ވިސްނަންޖެހޭނެ ކޮން ގޮތަކަށްތޯ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ދާނީ. އެހެންވީމާ، އެ ކަމާ ގުޅުން ހުރި ސްޓޭކްހޯލްޑަރސް
ނޫނީ އެ ކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކާ އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ މަޝްވަރާކުރަން. މަޝްވަރާކުރެވިގެން ކުރިއަށް ދެވިއްޖެ
ކަމުގައި ވާނަމަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފުރުޞަތެއް އަރުވާނަން ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފަށް.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. މަރުޙަބާ ޒަމްޢަތު. ޒަމްޢަތުއާ އަޅުގަނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ ، ދެން ވަރަށް
ޒަމާންވަންދެން ދެ ކޮމިޝަނެއްގެ ގޮތުގައި އޮވެ ، އަޅުގަނޑުމެން އައިސް މިއަދު މި އޮތީ އާ ގާނޫނެއްގެ ދަށުން
މަސައްކަތް ކުރަން ލިބިފައި. އެއީ މި މީޑިއާގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ހަމަ ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުންގެ ވަރަށް
ދުވަސްވީ އު އްމީދުތަކެއް ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ދެން ޚާއްސަކޮށް މީގެ ކުރީގެ ދުވަހުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު
އިންތިޚާބުވެގެން އައި ކުރިމަތިލާފައި ތިބި ބޭފުޅުންނާ އިންޓަރވިއު ތެރޭގައި ވެސް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް
ސުވާލުކުރިން މި އޭރިއާއާ ބެހޭ ގޮތުން. މިހާރު މި ވުޖޫދުވެގެން މި އައި ގާނޫނާ މެދުގައި ކޮބައިތޯ ކުރާ އުއްމީދަކީ؟
12

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ރަނގަޅުތޯ؟ ދެން ހަމަ ހުރިހާ، ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުންގެ ކޮމެންޓް އައީ ވަރަށް ރަނގަޅު ކަމަށް. ދެން ހަމަގައިމުވެސް
އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ވަރަށް ރަނގަޅު. އެހެންވީމާ، ޒަމްޢަތު އަޅެ ވިދާޅުވެދެއްވަފާނަންތޯ މި މަސައްކަތް
ދެން މި ފެށިގެން އަންނައިރުގައި ތި ބޭފުޅުންގެ ކުރީގެ ތަޖުރިބާއާ އެކުގައި ، ޒަމްޢަތު މި ނޫނަސް އަޅުގަނޑުމެންނާ
އެކުގައި ދެބުރެއް ގެ މަތިން ބައްދަލުވެއްޖެ. މި ދާއިރާއާ މެދު ވަރަށް ބޮޑެތި އުއްމީދުތައް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ،
ކުރިއަށް އޮތް ތަނުގައި މި ފުރުޞަތު ލިބިގެން މިހާރު ތި ދިޔައީ މަސައްކަތް ކުރަން. އެހެންވީމާ، މި ފުރުޞަތުގެ
ތެރޭގައި ކިހާވަރަކަށް މިކަން، އޭރުގެ ވާހަކަދައްކަމުން އައި ކަންކަން ތަންފީޒު ކޮށްދޭނަންތޯ؟
ޒަމްޢަތު އަޙްމަދު ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ވަރަށް ބޮޑަށް. އޭރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަމުންދިޔަ ވާހަކަތަކުގެ ތެރޭގައި މީޑިއާގައި
މަސައްކަތް ކުރައްވާ ބޭފުޅުންގެ ކޮންސަރންތައް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރިން އެހެންނޫންތޯ؟ އެހެންވީމާ، އެ
ބޭފުޅުންނާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ވަރަށް ރަނގަޅަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ. އަދި
ހަމަ އެހެންމެ މި ގާނޫނުގެ ވާހަކަ ދައްކަ އިލީމާ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން މި ގާނޫނު އަދި މިއަށް ވުރެ ވެސް
ފުރިހަމަވީސް އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ ބޭފުޅުން އެކީގައި މަޝްވަރާ ކުރެވިގެން ރިސަރ ޗް ތަކެއް ހަދައިގެން ކުރިއަށް
ދެވުނު ނަމަ. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު މި އޮތީ ގާނޫނު ވުޖޫދުވެފައިތާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ދެން
ކުރިއަށް އޮތީ ، އާދެ!
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، ޒަމްޢަތު ތި ގަބޫލުކުރަނީ މިހާރު މި އޮތް، މި ހެދިފައި އޮތް ގާނޫނު އެންމެ އެކަށީގެން ނުވަނީ އޭތޯ
މިހާރު ކުރަން މިއުޅޭ މަސައްކަތަށް؟ އެހެންތޯ ތި ވިދާޅުވަނީ؟
ޒަމްޢަތު އަޙްމަދު ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން، އެހެނެއް ނޫން އިނގޭތޯ . މިއަށްވުރެ ފުރިހަމަވީސްއޭ ، އެހެން އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވީ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ހަމަ މީޑިއާގައި މަސައްކަތް ކުރައްވާފާ ފަރާތް؛ އެއީ އެ ބޭފުޅުންނަށް ޚާއްސަ ކަމެއްގެ
ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނާ މަޝްވަރާކުރެވިގެން އެ ބޭފުޅުންނާ ގުޅިގެން
13

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އުސޫލުތައް ވެސް އަދި ދެން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައް ވެސް ކުރެވިއްޖެ ކަމުގައި ވާނަމަ ވަރަށް
ރަނގަޅަށް އަޅުގަނޑުމެނަށް މި މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ނެ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބަ އޮތްތޯ އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަރވިއު ޕެނަލުން އެއްވެސް ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟
ޒަމްޢަތު އަޙްމަދު ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން ނެތް. އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައުގު ވެރިކަން ބަހައްޓައިގެން ވަޑައިގެންދެއް ވީތީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ال ساََّلمُ
علََْي كُْم. އަލްފާޟިލާ ސިމާހާ ނަސީމް، ވެލީގެ / ގ ދ. ރަތަފަންދޫ ދެއްތޯ؟ ސިމާހާއަށް މި ދަންނަވައިލީ މޯލްޑިވްސް
މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯ ޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނަށް ރައީސަކު ނެގުމަށް މި ބާއްވާ އިންޓަރ ވިއު އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު އެންމެ
ފުރަތަމަ ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިނަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ ގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ރެގިއުލޭޝަން ގެ ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި މިހާރު މި ހޮވިފައިވާ ކައުންސިލާއި އަދި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބޭނުންވަނީ
ކޮންކަހަލަ ޚަބަރުތަކެއްކަން އެނގިވަޑައިގެންތޯއޭ ތި ހުންނެވީ ؟ އަދި މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމުގެ ކިހާވަރެއްގެ
ޔަގީންކަމެއްތޯއޭ އޮތީ؟
ސިމާހާ ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑަށް ހަމަ މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމުގެ ފުރިހަމަ ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް. އަޅުގަނޑުމެން މި
ގާނޫނުގެ ދަށުން އަދި އެކުލަވައިލަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި ގަވާއިދުތަކެއް ވެސް އެބަހުރި. އެހެންވުމާ އެކީގައި
އަޅުގަނޑުމެން، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޝަނުގައި ތިބި މެންބަރުންނަށް ބަލައިލިކަމުގައި ވީނަމަވެސް ހަމަ
14

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ވަރަށް ތަޖުރިބާ ހުރި މެންބަރުންނޭ މި ތިބީ. އެހެންވުމާ އެކީގައި އެ މެންބަރުންނާ އެކީގައި ގުޅިގެން ހަމަ ގާނޫނު
ތަންފީޒުކުރެވޭނެކަމުގެ ފުރިހަމަ ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް އިނގޭތޯ.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ ގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގަ އްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ނިމުނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީއަށް.
ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުގަ އްރިރު. މަރުޙަބާ ސިމާހާ ނަސީމް. އަޅުގަނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ ރާއްޖޭގައި މީޑިއާއާ
ދޭތެރޭގައި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މެދުގައި ވަރަށް ބޮޑު ކަންބޮޑުވުންތައް އެބަ ހުރި. ޚާއްސަކޮށް ރައްޔިތުން ބަލަން
ނުކެރޭވަރުގެ ޕުރޮގުރާމުތައް މީޑިއާތައް އަދި ނޫސްތަކުން ގެންދާތީ ގިނަ ބެލެވެރިން ވެސް އަދި ރައްޔިތުން ވެސް
ވަރަށް ބޮޑަށް ހިތްހަމަނުޖެހިފައި ހުންނަނީ. އެހެންވީމާ، މި ހުރިހާ ކަމަކަށް ބަލައި ސިމާހާ މި ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް
ކުރާ އިރު ކިހާވަރެއްގެ ޔަ ގީންކަމެއް އެބަ އޮތްތޯ މި ކަންކަން ރައްޔިތުން ބަލައިގަންނަ ލެވެލްއަށް މީޑިއާ ކަންތައް
؟
އިޞްލާޙުކޮށް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ ކަމާ މެދު
ސިމާހާ ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މި ތަންފީޒުކުރުމަށް ޓަކައި، އެ އަޅުގަނޑުމެން
އޯވަރނައިޓުން ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. އެއް ދުވަހަކުން ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. ވަރަށް ބޮޑަށް ބައްޓަންވެފައި އޮތް
ކަމެއް ތި ވިދާޅުވިހެން މި ކަމަކީ. އެހެންވުމާ އެކީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަގުތު ނަގާނެ އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ
ގައިމުވެސް ހަމަ ކުރެވޭނެ ކަމުގެ ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް. ވަގުތު ނަގާނެ އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ފާހަގަކުރިފަދައިން.
އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ތިބަ ކޮމިޝަންގެ މެންބަރުންނާ އެކީގައި އަދި މި ދާއިރާގައި މި ކަމާ
ބެހޭ ފަރާތްތަކާ އެކީގައި ގުޅިގެން މަޝްވަރާކުރެވިގެން އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅު ނަތީޖާއެއް
ނެރެވޭނެ ކަމަށް އިނގޭތޯ.
15

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުގައްރިރު، ސަމާހާއާ އަޅުގަނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި މީޑިއާގެ ގާނޫނެއް
ވުޖޫދުވެގެން އެއަށް ޢަމަލުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފަށާފައި މި އޮތީ. އޮތް އިރު ސަމާހާ ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ، ސިމާހާ ދޯ؟
ސިމާހާ ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ދާއިރާގެ މީހުން، މި ގާނޫނަކީ ދެން މި ދާއިރާގެ މީހުންނަށް ޚާއްސަވެފައި އޮތް
ގާނޫނެއްތާ ދޯ؟ މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި، މިއަށް ޢަމަލުކުރުމުގައި ސިމާހާ ގަބޫލުކުރަނީ ގާނޫނީ ޙުކޫމަތު
ދެމެހެއްޓުންތޯ، އެ ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ނޫނީ އެއަށް ޢަމަލު ކުރަންޖެހޭ ބަޔަކާ އެކުގައި މަސައްކަތް ކޮށްގެންތޯ އެކަން
ރަނގަޅަށް ކުރެވޭނީ؟ ކޮންގޮތެއްތޯ ބޮޑަށް ޚިޔާރުކުރަނީ؟
ސިމާހާ ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު އެންމެ ފުރަތަމަ ގާނޫނެއް ވުޖޫދުވެގެން އަންނަ އިރު އަޅުގަނޑުމެން އެކަނި އެ އް ސައިޑަކުންނެއް އެއަކަށް
ޢަމަލެއް ނުކުރެވޭނެ. އެއާއެކީގަ އި، މި ގާނޫނާ އެކީގައި އެބަ ހުރި ފާހަގަކުރެއްވިފަދައިން މީޑިއާތަކަށާއި އަދި އެހެން
ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ކަންތައްތަކެއް އިމްޕްލިމެންޓް އެބަވޭ. އެހެންވުމާ އެކީގައި އެ ބޭފުޅުންނާ އެކީ މަޝްވަރާކޮށްގެން
އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ގަބޫލުކުރެވެނީ މި ތަންފީޒުކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ގާނޫނު ދެމެހެއްޓުމަށް ޓަކައި އެއް ވެސް
ހުރަހެއް ކުރިމަތި ނުވާނެ ކަމަށް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ހަމަ ގުޅިގެން މަސައްކަތް ކުރެވޭނެ ކަމަށް
އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބަ އޮތްތޯ އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަރވިއު ޕެނަލްގެ ފަރާތުން އެއް ވެސް ކަމެއް ސާފުކުރަން؟
ސިމާހާ ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނެތް އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް މި ފުރުޞަތު ދެއްވީތީ.
16

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ال ساََّلمُ عَلَْي كُْم. އަލްފާޟިލް ޙުސައިން ޘަޤީފް ދެއްތޯ؟ ޙުސައިން
ޘަޤީފަށް މި ދަންނަވައިލީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ
ކޮމިޝަނުގެ ރައީސަކު އައްޔަންކުރުމަށް މި ބޭއްވޭ އިންޓަ ރވިއު. ދެން އެކި މެންބަރުން ސުވާލު ކުރައްވާނެ.
އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތުއަރުވާނަން އިބްރާހީމް ޙުސައިން، ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާއަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގަ އްރިރު. މަރުޙަބާ. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ރެގިއުލޭޝަންގެ ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމުގެ ކިހާވަރެއްގެ ޔަގީންކަމެއްތޯއޭ އޮތީ؟
ޙުސައިން ޘަޤީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މު ގައްރިރު، ޝުކުރިއްޔާ މެންބަރުން. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ވެސް ކޮމިޝަންގެ ރައީސް ކަނޑައެޅުމަށް
ޓަކައި އަޅުގަނޑަށް އިންޓަރ ވިއު ޕްރޮސެސަށް ފުރުޞަތު ދެއްވީތީ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. ތި ކުރެއްވި
ސުވާލަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިހާރު މި އޮތް ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމުގެ ޔަ ގީންކަން އެބަ އޮތް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދަށް.
ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގަ އްރިރު. މަރުޙަބާ ޘަޤީފް. ވިދާޅުވެއްޖެ މި ގާނޫނު ތަންފީޒު ކުރެވޭނެ ކަމުގެ ފުރިހަމަ
ޔަގީންކަން އެބަ އޮތް ކަމަށް. އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ދެން ރާއްޖޭގެ މީޑިއާގެ ކަންކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ
ކަންބޮޑުވުމާއި އަދި ސޯޝަލް މީޑިއާގެ ތަންތާނ ގައި ވާހަކަ ދައްކާ އަޑު އަދި ކަންކަން ގޮސްފައި އޮތް ހިސާބު ވެސް.
އެހެންވީމާ، ރަނގަޅު ކުރެއްވުމަށް ޓަކައި ޘަޤީފް މަސައްކަތް ކުރައްވާނެ ގޮތެއް ސާފުކޮށްލަ ދެއްވަފާނަންތޯ؟
17

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ޙުސައިން ޘަޤީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް މި ގާނޫނު ވުޖޫދުވެގެން އައުމާ އެއްކޮށް އެބަހުރި ކޮމިޝަންގެ މައްޗަށް ވަރަށް
ގިނަ ޒިންމާތަކެއް މަތިކޮށްފައި. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އޮނިގަނޑު ތައްޔާރުކުރުމާއި ، އޭގެއިތުރަށް ހަދަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި
ގަވާއިދުތައް ހެދުން އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އެ ކަންކަން ރަނގަޅަށް އިމްޕްލިމެންޓް ކުރެވިއްޖެއްޔާ ، ފުރަތަމަ ބިންގާ
ރަނގަޅަށް އެޅިއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ ކުރިއަށް އޮތް ތަނުގައި އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭގޮތުގައި ހަމަ ތި ބޭފުޅުން ތިޔަ
ބޭނުންފުޅުވާ ފަދަ އަދި ރައްޔިތުން ވެސް ބޭނުންވާ ފަދަ މީޑިއާއެއް ފެނިގެންދާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީއަށް.
ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މު ގައްރިރު. މަރުޙަބާ ޘަޤީފް އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ޚާއްސަކޮށް މި ގާނޫނު ވުޖޫދަށް ގެނައުމަށް
ޓަކައި މަސައްކަތް ކުރެއްވި އިރު ވަރަށް ގިނަ ފާޑުކިއުންތަކާ ޚާއްސަކޮށް އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނާ
ވެސް ކުރިމަތިލާން ޖެހުނު. ގަބޫލުފުޅުކުރައްވަންތޯ މިހާރު މި ގާނޫނު މި އޮތީ ހުރިހާ މީޑިއާތަކަށް ވެސް،
ނޫސްތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނާ ގުޅޭ ގޮތަށް ރައްޔިތުން ވެސް ހިތްހަމަޖެހޭ
ގޮތަށް ޚަބަރުތަކާއި މަޢުލޫމާތު ފެތުރުމާއި އެކަށީގެންވާ މާހައުލެއް ތަންދޭ ގޮތަކަށްތޯ މި ގާނޫނު ފަރުމާކުރެވިފައި މި
؟
އޮތީ
ޙުސައިން ޘަޤީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ . ފުރަތަމަ ކަމަކަށް މި ގާނޫނެއް ވުޖޫދުވެގެން އައުމާ އެކު އެ ތަންފީޒު ވާ ބައެއްގެ އިޚުތިޔާރު ގައި އޮންނަ
ކަމެއް ނޫން އެއީކީ ގާނޫނަށް ޢަމަލުކުރުމާއި ނުކުރުން. އެހެންވީމާ، ގާނޫނު ތަންފީޒު ވެގެން އައުމާ އެކު އެއީ
ރެގިއުލޭޓަރީ ބޮޑީއެ އްގެ ނަގާ ޑިސިޝަންތައް ، އެ ވަރަށް ސާފުކޮށް ގާނޫނުގައި އެބަހުރި ބަޔާންކޮށްފައި ސުލޫކީ
މިންގަޑާއި އަޚުލާގީ މިންގަނޑާއި މި ކަންކަން. އެހެންވީމާ، އެ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ސުލޫކީ
މިންގަނޑު އެކުލަވައިލެވިއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ ތި ބޭފުޅުން، އެ ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ
ޕޮއިންޓުތައް ހަމަ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ގޮތަށް ކުރެވިދާނެ ކަމަށް. އޭގައި ހަމަ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ވެސް އެބަ އޮތް
18

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ނޫސްވެރިންގެ ޙައްޤުތަކާއި އެ ކަންކަމުގެ ވާހަކަ ވެސް ބަޔާންކޮށްފައި އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ކޮމިޝަނުގެ
މަސައްކަތްތައް ރޭވިގެންދާއިރުގައި އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެ ވެނީ އެ ކަންކަމަށް ވެސް ރިއާޔަތް ކުރެވިގެން ދާނެ ކަމަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެބަ އޮތްތޯ އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަރވިއު ޕެނަލުން އެއްވެސް ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟
ޙުސައިން ޘަޤީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނޫން، ނެތް އެއްވެސް ކަމެއް. ޝުކުރިއްޔާ .
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައު ގު ވެރިކަން ބަހައްޓައިގެން ވަޑައިގެންދެއްވީތީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އަލްއުސްތާޛާ އާމިނަތު
ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު ދެއްތޯ؟ އަޅުގަނޑުމެން ޞަރާޙަތަށް މި ދަންނަވައިލީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ ކޮމިޝަނަށް ރައީސަކު އައްޔަންކުރުމަށް މި ބޭއްވޭ އިންޓަރވިއުއަށް އިނގޭތޯ.
ދެން އިހަށްދުވަހު އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަރވިއުއެއް ނިމިގެންދިޔައިމަ އަޅުގަނޑުމެން ތައާރަފުގެ ތެރެއަކަށް
ނުއެއްދާނަން. އަޅުގަނޑު ފު ރަތަމަ ފުރުޞަތެއް އަރުވާނަން ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އިބްރާހީމް ޙުސައިނަށް.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ ގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގަ އްރިރު. މަރުޙަބާ ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް
ބްރޯޑްކާސްޓިން ގ ރެގި އުލޭޝަންގެ ގާނޫނު ތަންފީޒުކޮށް ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވެގެން މި އުޅޭ ، މީޑިއާގައި މި ދިމާވެގެން
މިއުޅޭ މައްސަލަ ޙައްލުކުރުމަށް ޓަކައި މި ގަނޫނުގައި އޮތް އެއްޗެއް ހަމަ ރަނގަޅަށް އެނގިވަޑައިގެން ހުންނަވައިގެން
މި ކޮމިޓީއަށް އައިސްގެން ކިހާ ވަރަކަށް މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރެވިދާނެ ތޯ؟
އާމިނަތު ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
19

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ވަރަށް ޕަވަރފުލް ރެގިއުލޭޓަރީ ކޮމިޝަނެއް މި އޮތީ
ގާއިމު ވެފައި، ވަރަށް ގިނަ ބާރުތަކަކާ އެއްކޮށް. ދެން އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން ކޮންމެ ގާނޫނެއް ވެސް ވުޖޫދުވެގެން
އަންނަ އިރު، އައިސްފައި ޢަމަލުކުރަން ފެށޭ އިރު ޗެލެންޖެސްތަކެއް ހުންނާނެ. އަދި މި ދެކެވެނީ މީޑިއާއާ ބެހޭ
ގާނޫނެއްގެ ވާހަކަ. މީގެ ވެސް އެބަހުރި ޗެލެންޖަސްތަކެއް. އެކަމަކު މި އިތުރަށް ކްލެރިފައިކުރުމުގެ ގޮތުން މި ހެދޭ
ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ހަމަ އާންމުން ވެސް ބަލައިގަންނަ ގަވާއިދުތަކަކާއި އުސޫލުތަކެއް
ހެދިއްޖެ ނަމަ، ހަމަ ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި ދިމާވާނެ ދަތިތަކެއް އޮންނާނެ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލެއް ނުކުރަން.
ޝުކުރިއްޔާ.
ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާ ގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގަ އް ރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލު ނިމުނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދަށް.
ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގަ އްރިރު. މަރުޙަބާ އާމިނަތު ޞަ ރާޙަތު ޢިއްޒަތު. އަޅުގަނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ،
ބްރޯޑްކާސްޓިން ގ ކޮމިޝަންގެ މެންބަރު ކަމަށް ކުރިމަތިލައްވާފައި ތިބި ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން މި ކޮމިޝަނަށް
ވަޑައިގެންފައިވާ 7 ބޭފުޅުންނަކީ އެކިއެކި ދާއިރާތަކުން ހޮވިވަޑައިގެންފައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުން. އަދި އާ
ގާނޫނަކަށްވެފަ އި މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގައި ގުޅިގެން މަސައްކަތް ކުރެއްވުމުގައި މަސައްކަތް ކުރައްވާނީ ކޮން
ގޮތަކަށްތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.
އާމިނަތު ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މީގެ ކުރިން ވެސް އަޅުގަނޑު ކޮމިޝަންގެ މެންބަރަކަށް ހުރީމަ އަޅުގަނޑުގެ
އެކްސްޕީރިއެންސާ އެ އްކޮށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ، އަޅުގަނޑަކީ އެހެން ބޭފުޅުންގެ ޚިޔާލުތައް ވެސް އަޑު އަހާ
މީހެކޭ. އަދި އެ ބޭފުޅުންނާ އެއްކޮށް މަޝްވަރާ ވެސް ކުރާ މީހެކޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް އަދި ބައްދަލުވީ
20

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
އިއްޔެގައި ހުރިހާ މި މެންބަރުންނާ ވެސް. ދެން އިއްޔެގެ ބައްދަލުވުމުން އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފާހަގަކުރެވޭ
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ހުރިހާ އެންމެން ބޮޑަށް މަޝްވަރާކުރެވިގެން ހަމަ އެއްކޮށް މަސައްކަތް ކުރެވިދާނެކަން.
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެއް އަރުވާ ނަން ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީއަށް.
ކޮލަމާފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މު ގައްރިރު. މަރުޙަބާ ޞަރާޙަތު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ މިހާރު މި ގާނޫނަކީ އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑު
ގޮންޖެހުންތަކާ އެއްކޮށް ރައްޔިތުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ޤައުމުގެ ކަންކަން އިޞްލާޙުކުރުމަށް ޓަކައި ހެދި ގާނޫނެއް. މި
ގާނޫނުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މުޖުތަމަޢުގައި މިހިރަ މައްސަލަތައް ޙައްލުކުރެވިދާނެ ކަމަށް ކިހާވަރަކަށް ގަބޫލުފުޅު
ކުރައްވަންތޯ؟
އާމިނަތު ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނ ޑު ގަބޫލުކުރަނީ ޙައްލުކުރުމަށްވުރެ ބޮޑަށް އެ ކަންތައްތައް ކޮންޓްރޯލު
ކުރެވިދާނެ ކަމަށް އިނގޭތޯ. ރަނގަޅު މަގަށް އެޅުވިދާނެ ކަމަށް. ދެން މި ގާނޫނާ ދޭތެރޭގައި ވެސް، މަދު ބަޔަކު އެބަ
އުޅޭ މި ގާނޫނު ބަލައިނުގަންނަ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ މި ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރަން ފަށައިގަތުމާ
އެކު ހަމަ ހުރިހާ މީޑިއާތަކެއް ވެސް މިއަށް އިޙުތިރާމު ކުރާނެ ކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެ ރި މެންބަރު.
ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ދެންމެ ހަމަ ތި ދެއްވި ޖަވާބާ ގުޅޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑު، ވިދާޅުވި ބައެއް ބޭފުޅުން އެބަ އުޅެ އޭ އަދިވެސް މި
ގާނޫނު ގަބޫލުނުކުރާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި މި ރާއްޖޭގައި މި ހެދިފައި އޮތް ޤާނޫނުއަސާސީ ބުނާ
21

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ގޮތުން ގާނޫނެއް ވުޖޫދުވުމަށްފަހު އެ ގާނޫނަށް ތަބާވާންނުޖެހޭ ދިވެހި ރައްޔިތަކު މިތާކު ނޫޅޭނެ. އެއީ އެކަން އޮތް
ގޮތް. އެހެންވީމާ، ދެން އޮތީ އެ ގާނޫނު ނެގެހެއްޓުމުގެ، އޭގެ ޒިންމާ ހަވާލުކޮށްފައި ތިބި ފަރާތް. މިއަދު މި ގާނޫނަށް
އެ ކަންކަން ތަންފީޒުކޮށްދިނުމަށް މި ހަވާލުކޮށް، މަތިކު ރަނީ ތި ކޮމިޝަނަށް. އެހެންވީމާ، ތި ކޮމިޝަންގެ
ހުންނަންވާނެ އެ ގާބިލުކަން އެކަން ކުރުމުގެ. އެހެންވީމާ، އެކަން ކުރުމުގައި ކޮބައިތޯ ވިސްނުމަކީ؟ އެކަން
ކުރެވޭނެތޯ؟
އާމިނަތު ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ކުރިން ވެސް ފާހަގަކުރިން މި ގާނޫނު ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ
ޗެލެންޖަސްތަކެއް އެބަހުއްޓޭ. އެހެންނަމަވެސް، މި ގާނޫނަށް ޢަމަލުކުރެވޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަމޭ.
ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ކަމަށް މި ދެންނެވީ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން ޕެނަލާ އެއްވެސް ސުވާލެއް ނޫނީ ކަމެއް ސާފުކޮށްލަން؟
އާމިނަތު ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ނެތް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ޝައު ގު ވެރިކަން ބަހައްޓަ އި ގެން ވަޑައި ގެންދެއްވީތީ.
އާމިނަތު ޞަރާޙަތު ޢިއްޒަތު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
22

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުން 23 އޮކް ޓޫބަރު 2025
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު ނިމިގެންދިޔަ އިންޓަރވިއުގެ ވޯޓަށް މި އަހަނީ. މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ
ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސަކު އައްޔަން ކުރުމަށް އެ ފަރާތްތަކާ
އިންޓަރވިއުކުރުމަށްފަހު، ކޮމިޝަނުގެ ރައީސްކަމަށް އެންމެ ގާބިލު ފަރާތެއްގެ ނަން ކޮމިޓީން ފާސްކުރުމާ މެދު ހުރިހާ
ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑު ވޯޓަށް ދަންނަވަން. މޯލްޑިވްސް މިޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސްކަމަށް،
ތަރުތީބުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން. އެންމެ ފުރަތަމަ އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ފަ ރުޞަތު، ހ. ޓޫހަރޓްސް
އައްޔަންކުރުމަށް ރުހުން ދިނުމަށް މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަ ވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުމަށް ދަންނަވަން.
(ވޯޓުދެއްވުން) އާދެ! ހުރިހާ މެންބަރުންގެ އިއްތިފާގުން ފާސްވެފައިވާތީ، އެހެންވީމާ، އިތުރު މެންބަރަކަށް އަޅުގަނޑު
ކުރިއަށްދާކަށް ނެތިން. އެހެންވީމާ، ރައީސް ކަމަށް އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ފަ ރުޞަތު ހުރިހާ މެންބަރުންގެ
އިއްތިފާގުން ފާސްވީކަމަށް އަޅުގަނޑު ނިންމައިފިން. މިހިސާބުން މި ބައްދަލުވުން ނިމުނީ. ބައްދަލުވުމުގައި
ބައިވެރިވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ޝުކުރުދަންނަވަން.
____
23